

Književna poročila.

Materialien zur Lehre von der Rehabilitation. Im Auftrage der Internationalen Kriminalistischen Vereinigung gesammelt und herausgegeben von Dr. Jur. Ernst Delaquis (Berlin) und Dr. Jur. Janko Polec, Auskultant am k. k. Landesgericht Laibach. Berlin 1905, J. Guttentag.

Ta, 408 stranih obsežna knjiga je prav poseben pojav na polju mednarodne kriminalistične literature, in z veseljem poudarjamo takoj, da ima pri tem znamenitem delu vsaj polovico zaslug naš rojak g. dr. Janko Polec. Vprašanje rehabilitacije obsojencev ali tudi kridatarjev se je začelo danes prav resno vpoštevati in osobito se je z njim že večkrat bavila »mednarodna kriminalistična zveza«. Da bi se rešitev tega vprašanja v modernem zmislu pospešila, v ta namen sta izdajatelja v omenjeni knjigi po nasvetu svojega učitelja, slavnoznanega prof. dra. pl. Liszta zbrala iz civilnokazenskih in vojaškokazenskih zakonikov, nadalje iz trgovskega in odnosno konkurznega prava skoro vseh držav tozadevna določila, vpoštevala pa tudi načrte za reforme in dotične literature. Tako se v tej knjigi predstavljajo naslednje države in državice: Egipt, Argentiniya, Belgija, Bolívia, Bosna-Hercegovina, Brazilija, Bulgarija, Chile, Columbia, Costa-Rica, Danska, Nemčija (z vsemi svojimi kraljestvi, nadvojvodinami, vojvodinami in kneževinami), S. Domingo, Ecuador, Francija, Grška, Guatemala, Haiti, Honduras, Japan, Italija, Hrvatska, Luksemburg, S. Marino, Mehiko, Monaco, Novojužni Wales, Nicaragua, Nizozemska, Norveška, Avstrija, Ogrska, Panama, Peru, Portugal, Rumunija, Rusija, San Salvador, Švedska, Švica (z vsemi svojimi kantoni), Srbija, Španija, Turčija, Uruguay in Venezuela. Predstavljajo se s tozadevnimi odlomki iz kazenskega prava, tudi državnega in upravnega prava, kakor je sledove rehabilitacije najti na vseh teh ali pa na posameznih poljih. Pregled ne le sedanjega zakonodavstva, nego tudi preteklega se kaže pri Nemčiji, Franciji, Italiji, Avstro-Ogrski, Švici. Posebno popolno je gradivo pri Franciji, kjer so našete celo propozicije francoske komore in najmanjše odredbe. Dotično slovstvo je navedeno pri vsaki državi, tudi za Anglijo in Zedinjene države, ki rehabilitacije ne poznajo. Besedilo odlomkov je priobčeno navadno v jeziku dotične države; zakoni slovanskih držav so prevedeni na nemški jezik. Za primerjajočega pravoznanca je torej ta zbirka velezanimiva. Izdajatelja pravita v predgovoru, ki je francoski in nemški, da sta imela pri zbiranju vnanjih zakonov in del, zlasti glede vojaškega kazenskega prava, obilno težav. To jima radi verjamemo. Vse delo, katero je bilo dovršeno v primeroma zelo kratkem času, dokazuje izvenredno trudoljubivost in požrtvovalnost. Veseli nas posebno, da se je s takim uspehom pojavil v širnem mednarodnem svetu naš mladi rojak dr. Janko Polec. Oddolžil se je tako povsem za vseučiliško ustanovo, ki mu jo je za zadnji dve polulethi dovolilo ministrstvo. Knjigo sta posvetila oba izdajatelja svojima »ljubima oče-

toma«: trgovcu Augustu Delaquisu v Aleksandriji in deželnosodnemu svetniku Juliju Polcu v Ljubljani.

Das oesterreichische Recht. Ein Hilfsbuch für praktische Juristen, Beamte, Gewerbetreibende etc. Herausgegeben von Dr. E. Friedmann, Arthur Sandig und Dr. Jos. Wach. 1. Band. Deutsches Verlagshaus Bong & Co, Wien—Berlin—Leipzig—Stuttgart, 1905.

Enciklopedija vsega avstrijskega prava! To hoče biti zgoraj označeno delo, čigar prvi zvezek je pred kratkim izšel. Soditi po tem zvezku, ki obsega celih 1488 strani in poleg tega še 41 strani obrazcev, vse v obliki leksika, bodo vsi trije zvezki, ki so proračunjeni, napravljali impozantno celoto. Prvi zvezek obravnava: I. ustavo kraljestev in dežel, v drž. zboru zastopanih; II. upravno pravo; 1) državljanstvo, domovinstvo, 2) vojništvo, 3) policijstvo, 4) zdravstvo, 5) izomiko, 6) bogočastje, 7) gospodarstvo; v dodatku: občinsko ustavo in upravo. III. finančno pravo. IV. poštno pravo. Pred vsakim oddelkom ali pododdelkom je navedeno najpreje kolikor moči be sedilo dotičnih zakonov, za tem pa pride sistematična razlaga prednjih zakonov. Znani praktiki so tu zastavili svoje peró. Namen vsemu delu je: razširiti in popularizovati znanje javnega in zasebnega prava našega. Vsi tisti, ki so poklicani dandanes na sodelovanje pri zakonodavstvu, pri upravi in pravosodju: parlamentarci, funkcionarji autonomnih zastopstev, člani davčnih komisij, sodniki-lajiki, organi eksekutivne službe i. t. d., vsi naj bi v tem delu našli potrebnega si pouka in opore. Pa tudi drugim državljanom naj bi bilo tako pri izvrševanju državljanskih in obrambi zasebnih pravic poskrbljeno vsaj za prve svete in navodila! S kratka: namen delu je v prvi vrsti praktičen. O prvem zvezku mora biti sodba v obče ta, da je sestavljen temu namenu primerno: razprave se odlikujejo po jasnosti in preglednosti. Pravo sodbo pa bode moči dobiti, kakor pri vseh enakih obsežnih delih, šele po praktični uporabi posameznih oddelkov. Naj je knjiga še tako namenjena najširšem slojem, prvi bodo vendar le pravniki, ki bodo rabili osobito ta prvi zvezek radi vsebine, ki v nekaterih delih doslej še ni dovolj sistematično obdelana. Drugi zvezek bo obsegal materialno civilno pravo, tretji pa organizacijo sodišč, civilnopravno postopanje ter kazensko pravo. Vsi trije zvezki stanejo 50 K in se dobijo tudi na obroke. To lepo in impozantno delo zasluži biti v vsaki knjižnici in mu je želeli splošnega razširjenja.

Hvalnoznani in plodoviti pisatelj, posebno v stroki novih pravnih zakonov dež. s. svetnik Karel Fiedler v Chrudimu je objavil v ponatisku iz Zpráv Moravské Jednoty Právnícké 1905. št. 1. in 2. razpravo: Razodetna prisega (iuramentum manifestationis) v sodnem spornem postopanju. Izšlo v komisiji knjigarne B. A. Keil v Chrudimu v avtorjevi zalogi. (Str. 44.)

V češkem Zborniku pravnih in državnih ved izšel je kot VIII. zvezek pravovedne vrste spis drja. Ivana Hellerja: Temelji prava elektrike. (Str. 170, cena 3 K 20 h., niž. 2 K 40 h.)

Zbirka predpisov »*der österreichische Civilstaatsdienst*« prirejena po drju. A. Pachnerju-Eggenstorfu v zalogi Manzovi dospela je k skupnemu sešitku 10. in 11.

Neumannov komentar k izvršilnemu redu (v isti zalogi) je dospel k sešitku 10.

Österreichisches Staatswörterbuch, izdano po Mischlerju in Ulbrichu, v zalogi Alfr. Hölderja na Dunaju, v bistveno predelani izdaji. Znanega tega dela je izšel pravkar sešitek 6. in končan je obenem I. del. Obseženo je tu dokončanje postavnih člankov o železnicah s pododdelki: železnično tarifovništvo, karteli, obratno pravo, mednarodne pogodbe, prevažanje vojakov na železnicah, jamčenje železnic (Krasnopolski), uradniki, strokovno izobraženje, delavno razmerje delavcev vposljenih pri režijnih stavbah železniških, dalje geslo: Laba, enklave (moravske v Šleziji, privlaščenje (Pražák), zapuščinski davek, stari (Funk), dedni in rodbinski grobovi, voznik in prememba davčnih in pristojbinskih terjatev (Funk), pridobitvene in gospodarske zadruge, evangelska cerkev, eksportna akademija c. kr. avstr. trgovinskega muzeja in eksteritorialiteta. — Drugi del začenja se z gesli: davek iz vožnih listkov, svečanski patent, dražbe (Trümmel), obramba polj, cerkveni prazniki, utrdbine in utrdbena okrožja, požarna policija (Gluth), fidejkomisje in finančni uradi.

Dr. Emil Spira, sod. tajnik na zač. odp. in zaseb. docent na vseučilišču v Ženevi (udeležnik in sodelovatelj prvega češkega pravniškega znanstvenega shoda) je izdal v Beckovi zalogi v Monakovem spis: »Die Zuchthaus- und Gefängnisstrafe, ihre Differenzierung und Stellung im Strafgesetze. Ein Beitrag zur Strafrechtsreform mit Berücksichtigung des Entwurfes zu einem schweizerischen Strafgesetze.« (Str. 167.)

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. junija 1905.

— (Iz kronike društva »Pravnika«.) Odbor je v svoji zadnji seji dne 24. pr. m. sklenil, da se dru. Tomažu Dolinarju sezida v njegovi rojstni hiši v Dorfarjih spominska plošča, ki se odkrije septembra meseca s primerno slavnostjo. — V isti seji se je odbor razgovarjal o načelih, kako bodi sestavljena društvena izdaja obč. drž. zakonika, ki jo prireja g. sodni pristav Regally v Kamniku.

— (Osobne vesti.) Umril je dne 8. t. m. v Ljubljani g. dr. Karl Ahazhizh, ki se je bil šele koncem prošlega leta odpovedal izvrševanju odvetništva. — Dne 13. t. m. je odvetnik g. dr. Ant. Pfefferer praznoval štiridesetletnico svojega odvetništva. (Gl. naslednje poročilo o občnem zboru odv. zbornice kranjske dne 31. pr. m.)